

pořad

pozdrav + introitus

Ž 2, 11-12

 píseň

397 (sloky 1-4 . 11-13) *Radujme se vždy společně*

vstupní modlitba

text + kázání

Ž 66

modlitba (+ M. Páně)

poslání + požehnání

2Kor 13, 11-13

 píseň

417 (7 slok)

Zachovej nás při svém Slovu

pozdrav + introitus

Milí B+S, vážení synodálové, vzácní hosté,
zdravím vás na začátku našeho zasedání apoštolskými slovy:
Milost vám a pokoj od B.O.n i P.J.K. // – Amen.

Služte Hospodinu s bázní a jásejte s chvěním.
blahoslavení jsou všichni, kdo doufají v něho,
– vyzývá žalmista [Ž 2,11+12b];

ve smyslu této výzvy zpívejme píseň č. 397
Radujme se vždy společně – sloky 1–4.11–13.

píseň

397 (sloky 1-4 . 11-13) *Radujme se vždy společně***vstupní modlitba**

Společně se radujeme a vděčně Ti vzdáváme chválu –

– Hospodine, Bože svatý, v JK náš dobrý Otče –

že jsi nás v tyto nebezpečné časy neponechal našemu bloudění; že jsi nad námi nezlomil hůl, ač jsme ti k tomu dali dostatek důvodů, nýbrž jsi nás vždy znovu navštěvoval svou přízní, promlouval k nám a působil mezi námi. // Děkujeme Ti, že jsi nedal své církvi v tomto světě zajít ... a že i naše sbory a rozmanité služby mohly z Tvého požehnání žít. Je to dílo Tvé dobroty uprostřed našich slabostí – jak vírou poznáváme; nic samozřejmého! //

Jako částka Tvého lidu tě prosíme, dováděj i při nás k cíli, co jsi počal konat před věky a cos tak jedinečně zjevil ve svém Synu – moc Tvé zachraňující dobroty, dílo Tvé podivuhodné milosti a lásky k člověku, která břemena druhých bere na sebe. Prosíme, vezmi nás na milost a dej, abychom se na Tvém díle směli podílet. //

Prosíme, otevírej nám i v našem jednání zde na synodu oči pro svoji věc, pro svůj zápas; bystři naše uši ke slyšení Tvého Slova ... i ke slyšení svědectví bratří a sester; proměňuj naše srdce a utvářej je svým Duchem; posiluj kolena klesající a ruce zemdlené, ... bystři naši mysl a upokojuj duši. / Proměň si nás celé – Pane náš – svým Duchem a veď nás, abychom jednali, jak je Tobě milé; ... abychom odolali zlému, stáli v pravdě a žili spolu v lásce, jak jsme právě společně zpívali...; aby z našeho jednání vzešly nakonec věci dobré a prospěšné – k slávě Tvého jména, církvi k užítku, na svědectví všem...//

Prosíme, přicházej svou mocí všude tam, kde se prosazuje lidská bída, nouze a hřích ... a z těch, kdo se k tobě hlásí, si utvářej svůj lid – svědky tvého díla v tomto bolavém světě. /

... I mezi nás takto přijď, i nás si takto utvářej – prosíme! //

– Vždyť Tobě patří všechna moc i sláva, nyní i na věky. //—// אמן

kázání

Milí B+S,
základem zvěstování jsou slova **žalmu 66**. – Ne jeden či několik vybraných veršů, ale *celý žalm* (20 veršů), celá modlitba „pro předního zpěváka“. Zaposlouchejme se nejen do jednotlivých výroků, vět či motivů, ale pokusme se sledovat i kompozici; dejme se provést cestou, kterou tato modlitba postupuje. Ta cesta má několik úseků, několik zastavení ... odněkud někam modlitebníka vede. // Vyslechněme tedy tuto žalmovou píseň v jejím celku, než se pak k několika jejím motivům vrátíme stručnými glosami:

Ž 66, 1-20:

Pro předního zpěváka, píseň, žalm.

- Hlaholte Bohu, celá země!
² Pějte žalmy k slávě jeho jména,
jeho chválu šiřte chvalozpěvem.
- ³ Řekněte Bohu: Jakou bázeň vzbuzují tvé činy!
 Pro tvoji nesmírnou moc
 se vtírají v tvou přízeň / tví nepřátelé.
- ⁴ Ať se ti klaní celá země
 a zpívá ti žalmy,
 – ať zpívá žalmy tvému jménu. -Sela-
- ⁵ Pojdte, pohledte na Boží skutky,
 tím, co koná mezi lidskými syny, vzbuzuje bázeň.
- ⁶ Moře obrátil v souš,
 řeku přešli *suchou* nohou;
 – radujme se tady z něho!
- ⁷ Věčně vládne svou bohatýrskou silou,
 pronárody sleduje svým zrakem. -Sela-
 – Odbojnící ať se nevyvyšují!
- ⁸ Dobrořečte, národy, našemu Bohu,
 zvučně rozhlašujte jeho chválu.
- ⁹ Zachoval nás při životě,
 nedopustil, aby nám uklouzly nohy.
- ¹⁰ Ano, zkoušel jsi nás, Bože,
 protříbil jsi nás, jako se tříbí stříbro:
- ¹¹ zavedls nás do lovecké sítě,
 těžké břemeno jsi nám na bedra vložil.
- ¹² Dopustils, že člověk nám po hlavách jezdil,
 šli jsme ohněm, vodou,
 – vyvedl jsi nás však
 a *dal* hojnost *všeho*.

- ¹³ Vstoupím se zápalnou obětí do tvého domu,
splním ti své sliby,
¹⁴ jež moje rty vyslovily,
jež v soužení vyřkla moje ústa.
- ¹⁵ V oběť zápalnou ti přinesu to nejtučnější,
s obětním dýmem z beranů připravím skot i kozly. -Sela-
- ¹⁶ Pojdte, slyšte, všichni bohabojní,
budu vám vyprávět, co mi *Bůh* prokázal.
- ¹⁷ Svými ústy jsem volával k němu,
svým jazykem jsem ho vyvyšoval.
- ¹⁸ Kdybych se *snad* upnul srdcem k ničemnosti,
byl by mě Panovník nevyslyšel.
- ¹⁹ avšak vyslyšel Bůh,
mé modlitbě věnoval pozornost.
- ²⁰ Požehnán jest Bůh,
který mou modlitbu nezamítl
a své milosrdenství mi *neodepřel*. //—//

Proč jsem – milí B+S – zvolil k úvodní pobožnosti našeho zasedání tento text?

Dobrym důvodem (jen zdánlivě formálním!) by mohlo být už to, že podle některých liturgických tradic patří k žalmům tohoto týdne ... a má být čten o nadcházející neděli. Držet se takové tradice ve chvíli, kdy nám bouřlivost denních starostí (či palčivost problémů, jimiž se máme dnes zabývat) opanovává mysl, je nemalou pomocí; usnadňuje to odolat pokušení volit nějaké „skvěle padnoucí čtení“. Zkušeně zvolit „vhodný text“ je totiž nenápadná, ale účinná metoda, jak předem zajistit, co chci z Bible slyšet. V náročných chvílích, jako je ta dnešní, pak hrozí, že do „kauzy dne“ zapadneme až po uši – beznadějně.

Nadějnou perspektivu, nové obzory naopak otevírá, když se se svou hlavou plnou starostí, očima unavenýma od čtení spousty dokumentů, ... se srdcem bolavým a myslí zkroušenou starostmi o milovanou církev ... dáme vytrhnout slovem Písma, které jsme si nevybrali, ale které si vybralo nás. Nebo které nám vybrala osvědčená tradice.

Samozřejmě, na první poslech může takový text vyznívat divně, nepatřičně, neaktuálně. Třeba ten právě přečtený oddíl. Zní skoro nepatřičně – *jakoby z něj na nás žalmista po vojensku zařval:*

Hlaholte...! Zpívejte...! Řekněte...! Pojdte...! Pohleďte...! Dobrořečte...! Slyšte...! – *ra-ta-ta imperativů!* A spousta výzev k chválám, oslavování; ... tak na to zrovna nemáme asi právě pomyslení... – Nebo jste snad přišli na toto zasedání s hlavní, nutkavou myšlenkou na chvalozpěvy?!

>> – Tak to je, smím-li to nahlas komentovat, ***první „terapeutický“ moment naší biblické četby.*** Písmo nám otevírá oči pro něco, co se nás velmi týká, a na co bychom jinak neměli pomyslení. Máme zrovna hlavu plnou jiných starostí a *toto* by nám na mysl normálně nepřišlo... //

A čemu že to máme věnovat pozornost se svou hlavou plnou vážných problémů synodní agendy? – Prý ne dokumentům a tiskům ... ani kuloárním informacím ... nýbrž: Bohu (!) ... jeho dílu, které vzbuzuje respekt. **Pojďte, pohleďte na Boží skutky; tím, co koná mezi lidskými syny, vzbuzuje bázeň** (v. 5).

>> Snad to mohu interpretačně glosovat jen velmi stručně: K čemu je zde církev? Snad k tomu, aby se zabývala sama sebou? – Zajisté, *někdy* (ve velmi omezené míře, například při zasedání svých správních orgánů) se církev musí *také* zabývat svými

vnitřními starostmi – ale nedejme si tím zcela naplnit mysl a nepropadněme dojmům, že *toto* je v životě Božího lidu, neřku-li v Božím záměru pro tento svět to nejdůležitější. Bohu díky není.

Jednota Bratrská si to na své bolestné cestě v 16. stol. formulovala **pravidlem rozlišování věcí podstatných, služebných a případných**. // Podstatná je „Boží milost, zásluha Ježíše Krista a dary Ducha svatého“ (na Boží straně) ... a (ze strany člověka) „víra, naděje a láska“; toto je podstatné, protože je to nezbytné ke spasení. // K věcem služebným patří „Písmo svaté a církevní služebnost“, tj. kázání a svátosti. Nic víc, nic méně. // Vše ostatní jsou věci případné – například i církevní řády, jinak ovšem tak důležité a pečlivě pěstované v životě Jednoty. // Orientovat se v tomto trojím rozlišení důležitosti je pro církev (pro křesťany) nesmírně důležitá; třeba pro ekumenické vztahy, které to zásadně otevírá důrazem na shodu ve věcech podstatných. Ale i v mnoha jiných oblastech života církve je toto rozlišení dobrým vodítkem. Nezapomínat na ně nám i v našem dnešním jednání může pomáhat, abychom pro rozmanitost názorů a přístupů k věcem případným snad nesehali ve službě tomu podstatnému – víře, naději, lásce. //—//

Přečtený žalm nás k tomu podstatnému vede s přímostí a urputností nepřehlédnutelnou: [Pohledte na Boží skutky](#) ... (v. 5), [dobrořečte našemu Bohu, zachoval nás při životě](#) (v. 9), [slyšte, budu vám vyprávět, co mi Bůh prokázal](#) (v. 16), ... [požehnan jest Bůh, že mi své milosrdenství neodepřel](#) (v. 20). //

Kdo ve své roztěkanosti ani při četbě tohoto žalmu nevypudí z hlavy myšlenky na podvod století v dějinách naší církve, zaslechne i v jeho slovech motivy, jež se mu mohou rozezvučet. Třeba hned ve třetím verši zaznívá pozoruhodná myšlenka: Boží nepřátelé se prý vtírají do Boží přízně – nejen do přízně Božího lidu či jeho představitelů ... ale lživě a podlým způsobem se chtějí vetřít do dobrého užítku z požehnaného díla Božího. Zvláštní myšlenka, nebezpečná věc. V Bibli se o ní mluví na několika místech. >> Jak na to žalmista reaguje? Poslyšme to dobře: [Tak ať se Ti klaní celá země ... a zpívá Ti žalmy; ať zpívá žalmy tvému jménu. Séla!](#) (v. 4). – Tento jev tedy patří do „sféry Haleluja“ ...

>> Není to zvláštní? Není to podivné? Není to znepokojující? – Je! Snad pro to máme uši...! Snad jsme ještě schopni pustit si to do hlavy...! – Zvláštní, podivuhodné Boží dílo; budí bázeň, údiv a respekt...

Nepřeslechněme, co je východisko žalmistovy perspektivy; co je základ jeho vidění věcí: To podstatné je **suverénní Boží dílo v tomto světě** – od stvoření, přes

vysvobození z Egypta (– a my bychom s apoštoly dodali: přes Kristovu smrt na kříži a údiv budící události velikonoční neděle –) až po to naše vlastní aktuální klopýtání, hledání pevného bodu a klesání v kolenou. *To vše* má náš Pán suverénně ve své péči, ve svých dobrých rukou. >> Ano, včetně těch podlých nepřátel; zajisté i oni patří do jeho suverénní moci. – A že to pro žalmistu nejsou jen nějaké podvodníčci druhé či třetí ligy, nýbrž mocnosti kalibru supervelmocí, starověké veleříše Egypt a Babylón, či přímo mocnosti mýtické: chaotické, zhoubné vodstvo moří či vše spalující oheň... >> Nad tím vším náš Pán *panuje*; a z ohrožení těmito mocnostmi *vysvobozuje*: **Pojďte, pohleďte na Boží skutky, tím, co koná mezi lidskými syny, vzbuzuje respekt** (v. 5).

>> Pusťme si na chvíli do hlavy tuto žalmistovu písničku; připusťme si její význam a pomyslete na důsledky... – Uvidíte, že ty starosti, kterých jinak máme plnou hlavu, budou vypadat dost jinak; méně hroživě.

Ovšem, trvá-li žalmista na tomto vidění světa, neznamená to, že by byl snílkem s „hlavou v nebesích“, odtržený od *syrovosti života*. / O tom, čím v životě prošel – tedy spíš: *čím prošel Boží lid*, církev (žalmista zde mluví v množném čísle, jako mluvčí společenství „my“) – se náš zpěvák vyjadřuje sice poeticky, ale drsnost prožitých životních pádů je z jeho slov dobře znát: **Aj, protřibil jsi nás, Bože, jako se tříbí stříbro ... těžké břemeno jsi na nás vložil; dopustils, že nám člověk po hlavách jezdil; šli jsme ohněm, vodou...** (v. 10-12). >> Ten, kdo zde mluví, očividně zná bolest, a ví, co je utrpení..., co je hanba a ostuda.

Všimněme si, na slavné Boží činy stejně jako na utrpení a břemena hledí žalmista již jako *na uzavřenou minulost*; odkazuje na ně nazpět. Proto může mluvit s úlevou ... i s tóny vděčnosti. – Jedním dechem říká: **šli jsme ohněm, vodou... – tys nás však vyvedl ... a dal hojnost** (v. 12;). >> Jaká úleva, když toto můžeme nad svým trápením říct. >> Někdy to však nejde. >> Nejde-li to, nemůžeme-li se k takovým slovům připojit (protože nás ještě svírá trápení, hanba, starosti ... a cítíme se jako v lovecké síti...), pak to nemusí být výraz malé či vadné víry, nýbrž znak toho, že zkouška ještě trvá. K ní patří sevření, bolest. – Pak jde o to vydržet; ve zkoušce obstát. >> Možná, že na konci našeho dnešního jednání budeme i my moci s úlevou takto vydechnout: **tys nás vyvedl...** – zatím k tomu vyhlížíme. // – //

Ale i v tomto vyhlížení nám může být žalmista dobrým učitelem a rádcem. On uprostřed svého sevření dovede vyjádřit svou bolest, přetavit ji v prosbu a odeslat ji na dobrou adresu – To je ohromná věc; výraz dobré orientace;... ohromná, nesamozřejmě věc, vědět, na koho se mám obrátit v nouzi se svou prosbou, a vytrvat v naději, že mne můj Zachránce nenechá padnout. – Zejména v sevření, v nouzi a krizi se totiž člověk (Boží lid, církev) snadno upíná k lecjaké bláhovosti, řešením pošetilým a jistotám klamným. V posledních verších našeho textu žalmista vyjadřuje onu fatální možnost, které se – díky Bohu – vyhnul, slovem „ničemnost“:

¹⁸ Kdybych se snad upnul srdcem k ničemnosti,
byl by mě Panovník nevyslyšel.

¹⁹ Bůh mne však vyslyšel,
mé modlitbě věnoval pozornost. //

²⁰ Požehnaný Bůh,
jenž mou modlitbu nezamítl
a své milosrdenství mi neodepřel.

Zase jsme tu – tentokrát na konci, ve finále žalmistovy písně – u té základní věci: Božího svrchovaného jednání, jež zachraňuje: On mne vyslyšel, „neodstrčil“ mou modlitbu (kral.) a své milosrdenství mi neodepřel. Tentokrát není řeč o velkých dějinných činech (exodu z Egypta), ale o záchraně zcela osobní; zde mluví vlastní autentická víra, vděčnost zachráněného. // – //

FIN: >> Můžeme se k tomu připojit? Jako synodálové, jako „předzpěváci“ své církve? – Prošli jsme s naší církví tříbením. [Q:] Můžeme se už s úlevou ohlédnout, poděkovat za záchranu ... anebo jsme ještě v krizi, uprostřed tříbící výhně; ... ještě uprostřed zkoušky? – To se asi během těchto dnů ukáže. //

Osobně nejsem přítelem masivních teologických výkladů dějinných událostí z malého odstupu, ale přemýšlet o tom, co nás, ČCE, od minulého zasedání synodu potkalo, jako o zkoušce, se mi zdá lákavé. Ve zkoušce běží o to, zda zkoušený obstojí; případně pak i co si z úspěšně zvládnuté zkoušky odnese jako poučení. >> My jsme vloni při synodním jednání odkládali mnohá velká rozhodnutí ve věcech financí a strategického plánování, protože jsme už už čekali mimořádně vysoký příděl peněz z vyrovnání se státem (desítky miliard). Mnozí jsme se (– jen si to přiznejme! –) těšili, jak si církev pomůže. / Tyto obrovské peníze, jak víte, nepřišly; zato jiné nemalé – a to byla tedy pořádná lekce – odešly. >> Netroufám si tvrdit, že to byla zkouška od Pána (vtahovat jej jako strůjce událostí do této kauzy se mi zdá trochu drzé). – Nicméně jako

zkoušku naší církve události uplynulého roku vnímám. A mám za to, že se musíme ještě velmi vynasnažit, abychom mohli s úlevou říci, že jsme v této zkoušce snad obstáli.

>> A pro takovou chvíli považuji za velmi dobré rady to, k čemu zve žalmista v našem textu – hledět na „boží skutky“, „dobrořečit Bohu“ ... a „neupínat se k ničemnostem“, nýbrž vytrvat v naději na Boží milosrdenství. Z logiky věci by pak z takového přístupu mělo ústrojně vyplynout, že spolu navzájem budeme jednat ve víře, naději a lásce. – K tomu bych vás chtěl pozvat; a připojuji přání, aby k tomu sám Pán přitakal. // — // אמן

* ztišme se k modlitbě:

modlitba po kázání + Otčenáš

>> ztišme se k modlitbě <<

Hospodine, Bože svatý, v KJ náš Otče dobrý,
povzbuzení svědectvím Tvého slova, se k Tobě obracíme na počátku našeho jednání se svými díky a chvalami, ... se svými nadějemi i se svými starostmi. // Prosíme, vezmi nás na milost a buď nám přítomen. // Proměňuj nás svou mocí a uč nás jednat spolu v lásce – zejména tehdy, když jednáme o osobách. //
Otevírej nám perspektivy svého díla mezi námi a orientuj nás na věci podstatné. //—//

>> *Obracíme se k Tobě slovy, která nás Tvůj Syn naučil:* >> **Otče náš...**

poslání + požehnání

Jako slova povzbuzení poslyšme, co adresoval apoštol Pavel kdysi křesťanům do Korintu, když s nimi měl nemalé spory a napětí; jsou to slova, jimiž se církev Kristova po vší světa šíří povzbuzuje až dodnes:

Nakonec, bratří:

žijte v radosti, napravujte své nedostatky, povzbuzujte se,
buďte jednomyslní, pokojní,
a Bůh lásky a pokoje bude s vámi. //

Pozdravte jedni druhé svatým políbením.

Pozdravují vás všichni svatí. //

Milost našeho Pána Ježíše Krista

a láska Boží

a obecnství Ducha svatého

se všemi vámi. // Amen

(~ 2K 13,11-13)

🎵 píseň

417 (7 slok)

Zachovej nás při svém Slovu